گزارش

از خاطرات تلخ جنگ تا نبرد فولادی در مستطیل سبز

پرتو جغتایی: در دل جنگ و میان خرابی‌های این روزهای جهان، وقتی بسیاری از انسان‌ها در سرتاسر کره خاکی فقط به دنبال بقای خود هستند، تیم فوتبالی خاص که بازیکنانش را افراد آسیب‌دیده از جنگ اوکراین و روسیه تشکیل می‌دهند، به معنای واقعی کلمه به یک چراغ امید تبدیل شده و بار دیگر به جهان یادآور شده که «فوتبال»، این پدیده همیشه جذاب، چطور می‌تواند در تاریک‌ترین روزهای زندگی نیز شبیه ستاره‌ای درخشان بتابد. مردانی که روزی در میدان‌های جنگ زخمی شدند و اعضای بدن خود را از دست دادند، اکنون در تیم فوتبال «شاختار استالیوی» به دور هم جمع شده‌اند و با هر ضربه توپ، نه‌تنها به دنبال پیروزی در میدان فوتبال، بلکه در جست‌وجوی بهبودی و بازگشت به زندگی هستند. از خاطرات تلخ جنگ تا آرزوهای بزرگی که در سر می‌پرورانند و برای‌شان علتی است که سنجاق شوند به زندگی، این تیم به نماد استقامت و قدرت روحی بدل شده که نشان می‌دهد هیچ‌چیز نمی‌تواند اراده انسان‌ها را از هم بپاشد.

نبردی فراتر از یک مسابقه فوتبال

برای تیم فوتبال معلولان شاختار استالیوی، فوتبال به راهی برای فرار از جنگ مداوم بین اوکراین و روسیه تبدیل شده است. همچنین مکانی برای التیام پسران و مردانی است که در نتیجه این درگیری‌ها اعضای بدن خود را از دست داده‌اند. در یک عصر زمستانی، سه مسابقه فوتبال روی زمینی از چمن مصنوعی در شمال لندن در حال برگزاری است. در دو زمین از سه زمین، افراد پس از کار مشغول بازی فوتبال اجتماعی -از نوع فوق‌العاده رقابتی- هستند. اما زمین دیگر میزبان یک تورنمنت چهارتیمی بین اسکاتلند، برایتون، آرسنال و شاختار استالیوی است. فریادهای آنها آشناست، همان روحیه رقابتی پابرجاست. اما بازیکنان این تورنمنت افرادی معلول هستند. قربانیان مین‌های زمینی، مجروحان جنگ، کسانی که به دلیل سرطان یا تصادفات جاده‌ای اعضای بدن خود را از دست داده‌اند. صدای برخورد عصاهای‌شان در هوا و ضربه‌ای که هنگام فرودآمدن به زمین ایجاد می‌کند، در این گوشه کوچک از لندن طنین‌انداز می‌شود. این تورنمنت، مانند بسیاری از رقابت‌های دیگر، چیزی فراتر از یک بازی است. برای بازیکنان، فوتبال فقط یک ورزش نیست، بلکه راهی برای بازیابی بخشی از زندگی گذشته‌شان، ساختن دوستی‌های جدید و بازگشت به جامعه است. بسیاری از آنها تا قبل از جنگ ورزشکار یا بازیکن حرفه‌ای نبودند، اما اکنون فوتبال به پناهگاهی برای آنها تبدیل شده؛ جایی که می‌توانند دوباره رقابت کنند، احساس هدفمندی داشته باشند و بر موانع جسمی و روحی غلبه کنند. در میان تیم‌ها، شاختار استالیوی نماد پایداری و امید است. اعضای این تیم شامل سربازان سابق، شهروندانی که در حملات موشکی مجروح شده‌اند و کسانی هستند که بر اثر انفجار مین‌های زمینی عضوی از بدن خود را از دست داده‌اند. هر بازی فرصتی برای آنهاست تا ثابت کنند همچنان قوی هستند، نه‌فقط در زمین فوتبال، بلکه در زندگی. در کنار زمین، تماشاگران و اعضای خانواده با افتخار آنها را تشویق می‌کنند.

شوچنکو: فوتبال قدرت توان‌بخشی به مصدومان جنگی را دارد

تعداد اوکراینی‌هایی که از زمان تهاجم ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه، در ۲۴ فوریه ۲۰۲۲ اعضای بدن خود را از دست داده‌اند، بسته به اینکه از کدام منبع اطلاعات گرفته شود، متفاوت است. تعداد دقیق این افراد محرمانه است، اما احتمالا بین ۵۰ هزار نفر که به وزارت بهداشت اوکراین در نوامبر ۲۰۲۴ نسبت داده می‌شود و صد هزار نفر که رئیس فدراسیون فوتبال اوکراین، آندری شوچنکو، در ژانویه ۲۰۲۵ هنگام توضیح اولویت فوتبال معلولان نقل کرد، متغیر است. شوچنکو در این زمینه گفت: «فوتبال قدرتی منحصربه‌فرد برای کمک به توان‌بخشی و بهبودی روح و جسم دارد». او ادامه می‌دهد: «من می‌فهمم که فوتبال می‌تواند برای بچه‌های‌مان و برای کهنه سربازان‌مان مفید باشد. این فرایند توان‌بخشی یک خیابان دوطرفه است. فکر می‌کنم فوتبال به آنها کمک زیادی می‌کند تا مسائل، وظایف و مسائل شخصی‌شان را حل کنند. بسیاری از آنها قبلا رؤیای بازی برای باشگاه شاختار را داشتند و آن رؤیا به حقیقت پیوسته است؛ زیرا امروز آنها بازیکنان تیم شاختار استالیوی هستند».

این پایان داستان نیست...

تیم «استالیوی» همچنان بازیکنان جدیدی را پذیرش می‌کند. خشونت جنگ به این معناست که هر روز افراد جدیدی به جمع معلولان می‌پیوندند. بازیکنان استالیوی سه بار در هفته در کی‌یف ملاقات کرده و تمرین می‌کنند. آنها از مرکز توان‌بخشی، بیمارستان، مراکز نظامی یا شغل‌های جدید خود به تمرین می‌روند. «اینا خمیزووا»، مدیر شاختار سوشال، می‌گوید: «ما می‌دانیم تعداد افرادی که مجروح و دچار قطع عضو شده‌اند بسیار زیاد است و می‌دانیم فوتبال ابزاری برای اجتماعی‌شدن و توان‌بخشی است. ایده این بود که به سربازان خود فرصتی بدهیم تا شاید کمی امید و هدفی در زندگی پیدا کنند و کاری خوب برای‌شان انجام دهیم، چون آنها از ما محافظت کردند و حالا ما باید به آنها کمک کنیم». در نهایت اینکه پس از تجربه تلخ جنگ، «شاختار استالیوی» به چیزی فراتر از یک تیم فوتبال تبدیل شده؛ به یک نماد از تجدید حیات و شجاعت انسانی. این بازیکنان که دنیای پیش از جنگ را با تمام زیبایی‌هایش از دست داده‌اند، حالا در هر تمرین و مسابقه، داستانی از قدرت دوباره ایستادن و برخاستن را از نو می‌نویسند و فصلی تازه در کتاب زندگی‌شان رقم می‌زنند. برای آنها فوتبال فقط یک رقابت و یک مسابقه برای بردن و باختن نیست؛ مسیری است به سوی بهبود، به سوی یافتن دوباره خود. درحالی‌که در دنیای بیرون هر روز جنگ و درد ادامه دارد، در این زمین‌ها آنها به دنیا می‌آموزند شکست‌ناپذیری در پذیرش ضعف‌ها و برتری در تلاش برای ساختن آینده‌ای روشن است. این تیم به عنوان یک نشانه از امید به پایان این بحران تبدیل شده است. هر تمرین و هر گل، قدمی است به سوی روزی که در آن صلح دوباره برقرار و زندگی‌ها از نو ساخته شود. این بازیکنان، با شجاعت و اراده‌ای بی‌پایان، به ما یادآوری می‌کنند که حتی در تاریک‌ترین روزها، نور امید همیشه درخشان است.

گزارش «شرق» از کودتای چند ملی‌پوش این‌بار علیه امیر

نکونام در «قلعه» تیم ملی

کودتا در تیم ملی فوتبال گویا تبدیل به یک رویه شده. به نظر می‌رسد تعدادی از بازیکنان قدیمی تیم ملی به تصمیم‌گیرندگان اصلی تبدیل شده‌اند و اگر چنین باشد، قطعا برای فوتبالمان در سطح «ملی» یک آفت بزرگ است.

قول ماندن امیر برای انتخابات

اواخر بهمن‌ماه خبری آمد که امیر قلعه‌نویی پس از قطعی‌شدن صعود تیم ملی به جام جهانی از کار برکنار خواهد شد و جای خود را به یک مربی بزرگ خارجی می‌دهد. هرچند این موضوع از سوی مهدی تاج تکذیب شد و اعلام کرد از سرمربی ایرانی تیم ملی حمایت می‌کند. با این حال خیلی این موضوع را انتخاباتی می‌دانند و معقدند تاج برای اینکه رأی امیر قلعه‌نویی را در مجمع ۱۱ اسفندماه (البته در صورت برگزاری انتخابات) از دست ندهد، مجبور به حمایت از قلعه‌نویی در این ایام است.

اطاعت امر تاج برای بازگشت کی‌روش

البته شاید تاج چندان هم درباره ماندن یا رفتن قلعه‌نویی تصمیم‌گیرنده نباشد، همان‌طور که در آوردن کارلوس کی‌روش پیش از جام جهانی ۲۰۲۲ قطر تصمیم‌گیرنده اصلی نبود و مدت‌ها پیش از رسیدن او به ریاست فدراسیون فوتبال تصمیم گرفته شده بود که اسکوچیچ برود و کی‌روش بیاید. اقدامی که از سوی میرشاد ماجدی که سرپرست فدراسیون بود انجام نشد و او از این دستور اطاعت نکرد و مهدی تاج تابع این تصمیم بود.

۲ کارمند دولتی همراهان کودتا

همان زمان که آمدن کی‌روش کلید خورده بود، خبر آمد که علیرضا جهانبخش و مهدی طارمی به نهاد ریاست‌جمهوری رفته‌اند تا کار را نهایی کنند. هرچند یک هفته پیش از حضورشان در نهاد ریاست‌جمهوری، آنها در کنار چند بازیکن دیگر در اردوی قطر پشت درهای بسته با حمید سجادی، وزیر وقت ورزش و جوانان، جلسه‌ای ترتیب دادند. یکی دیگر از عوامل پیش‌برنده این پروسه که از کارمندان وزارت ورزش و جوانان بود و با آمدن کی‌روش هم او را همراهی کرد، در این جلسه حضور داشت و سپس هماهنگی‌هایی را با یکی از کارمندان نهاد ریاست‌جمهوری که اتفاقا او هم با کی‌روش به تیم ملی بازگشت، انجام داد تا دو بازیکن تیم ملی به نهاد ریاست‌جمهوری بروند.

نهاد ریاست‌جمهوری یا محله برو و بیا؟

هرچند این موضوع چند بار از سوی اطرافیان محمد مخبر تکذیب شده، اما تیرماه ۱۴۰۱ خبر آمد که جلسه طارمی و جهانبخش با یکی از افراد بانفوذ بوده تا آمدن کی‌روش را نهایی کنند. با این حال پس از افشای حضور آنها در نهاد ریاست‌جمهوری توسط یکی از عکاسان خبرگزاری دولت، طارمی اعلام کرد برای دیدن یکی از دوستانشان به نهاد ریاست‌جمهوری رفته‌اند، نه برای کودتا علیه اسکوچیچ. اما باور اینکه حضور در نهاد ریاست‌جمهوری آن‌هم در آن مقطع خاص و چند ماه مانده به جام جهانی، فقط برای دیدن یک دوست بوده کمی سخت است؛ چراکه راه‌یافتن به نهاد ریاست‌جمهوری، حتی برای بازیکنان تیم ملی، نیازمند هماهنگی‌های لازم است و صرف دید و بازدید نمی‌توان و نباید رفت و آمدی به این نهاد شکل بگیرد.

زمینه‌سازی برای کودتای احتمالی؟

این روزها عملکرد تیم ملی بسیار مورد انتقاد است. هرچند بازیکنان در ظاهر از عملکرد فنی امیر قلعه‌نویی و دستیارانش اعلام رضایت می‌کنند، با این حال آنها هم در اتاق‌های خود در صف اول منتقدان قرار می‌گیرند و از شرایط فعلی رضایت ندارند. پیروزی‌های متزلزل مقابل قرقیزستان و کره شمالی هم به بازیکنان اطمینان داد که نمی‌توان با این شرایط ادامه داد و حالا در اندیشه تغییرات در رأس کادر فنی هستند. جالب اینکه اخیرا هم‌زمان با خبر تغییر کادر فنی تیم ملی پس از قطعی‌شدن صعود به جام جهانی، علیرضا جهانبخش گفت‌وگویی داشت و در آن گفت‌وگو برکناری اسکوچیچ و آمدن کی‌روش را بی‌ارتباط با بازیکنان دانست و این تصمیم را متوجه مهدی تاج کرد. شاید یک زمینه‌سازی برای اینکه کودتای احتمالی پیش‌رو هم شبیه به یک تغییر منطقی باشد نه یک کودتای داخلی.

نکونام شبیه به کی‌روش

حالا کودتای جدید چیست و چه ابعادی دارد؟ تصمیم‌گیری‌های برخی بازیکنان قدیمی تیم ملی در مسائل فنی هم نمود دارد که از جمله آن می‌توان به خط‌خوردن احسان حاج‌صفی پس از دعوا بر سر بازوبند کاپیتانی با مهدی طارمی اشاره کرد؛ موضوعی که خداداد عزیزی هم پس از خروج از تیم ملی به آن اشاره‌هایی داشت و این نشان‌دهنده قدرت برخی بازیکنان بیش‌ازحد خودشان است. حالا با این قدرتی که در اختیار دارند می‌خواهند سرمربی تیم ملی در جام جهانی هم کسی غیر از امیر قلعه‌نویی باشد؛ چراکه تمایل آنها بازی مقابل تیم‌های بزرگ به سبکی است که کارلوس کی‌روش داشت. از آنجایی هم که بازگشت کی‌روش پس از نتایج افتضاحش در جام جهانی ۲۰۲۲ سخت و شاید غیرممکن است، نسخه شبیه به او در ایران را جواد نکونام می‌دانند. کاپیتان سابق تیم ملی که با تعدادی از بازیکنان حال حاضر نیز هم‌بازی بود و دوستی خوبی با آنها دارد و شاید حالا همان دوستان زمینه‌ساز رسیدن جواد به نیمکت تیم ملی شوند.

قلعه‌نویی راحت قلعه تیم ملی را نمی‌دهد

البته این مورد به‌سادگی رخ نمی‌دهد که کنارگذاشتنش کار ساده‌ای نخواهد بود و از همین رو رسیدن نکونام به قلعه تیم ملی کار سختی خواهد بود. گفته می‌شود منتشرشدن فایل صوتی گفت‌وگوی تلفنی نکونام با شخصی که در سال ۱۴۰۲ تلاش می‌کند زمینه‌ساز حضور او در استقلال شود، از سوی برخی‌ها بوده که خواسته‌اند نکونام را چهره‌ای مطیع نشان دهند تا او برای رسیدن به تیم ملی پایگاه اجتماعی نداشته باشد.

استقلال برای قلعه‌نویی رزرو می‌ماند؟

اینکه کودتای جدید در تیم ملی رخ خواهد داد و نکونام یا مربی دیگری به تیم ملی می‌رسد یا نه، پرسشی نیست که بتوان اکنون به آن پاسخ داد. اما آنچه مشخص است، شیوه بازی تیم ملی آن چیزی نیست که بتوان با این سبک در جام جهانی امیدی به موفقیت داشت و این نگرانی به بازیکنان تیم ملی هم سرایت کرده است. برای همین نمی‌توان پروژه ماندن امیر قلعه‌نویی را هم قطعی دانست و شاید همین موضوع باعث شود سرمربی حال حاضر تیم ملی در صورت برکناری نیم‌نگاهی هم به آینده‌اش در استقلال داشته باشد. تیمی که این روزها نیز بدون سرمربی است و هیئت‌مدیره آن در جذب سرمربی بزرگ خارجی ناکام مانده‌اند و از طرف دیگر رابطه نزدیکی با قلعه‌نویی دارند. بنابراین شاید تغییرات احتمالی نیمکت تیم ملی سرنوشت نیمکت استقلال را هم تغییر دهد و بهترین حالت برای استقلالی‌ها ادامه‌دادن این فصل با سرمربی موقت است تا نیمکت آبی‌ها همچنان خالی بماند.

سوژه

آخرین فرصت باشگاه استقلال به ماتزاری

دو روز پیش از دیدار استقلال مقابل نساجی در هفته بیستم لیگ برتر، سهراب بختیاری‌زاده که به عنوان سرمربی موقت فعالیت می‌کرد، از سمت خود استعفا داد تا آبی‌ها با هدایت محمد نوازی به مصاف حریف بروند. علی نظری‌جویباری، مدیرعامل استقلال، پس از این دیدار اعلام کرد توافقات با والتر ماتزاری ایتالیایی انجام شده و فقط موارد حقوقی باقی مانده است. با وجود این، موارد حقوقی مد نظر طرفین هنوز به نتیجه نرسیده و به همین دلیل توافق نهایی حاصل نشده است. در این شرایط گفته می‌شود مسئولان استقلال نهایتا تا امروز منتظر پاسخ ماتزاری می‌مانند؛ چراکه اعتقاد دارند زمان در حال از دست رفتن است. نکته حائز اهمیت اینکه پیش‌تر اعلام شد باشگاه استقلال برای قراردادی به مدت دو سال و نیم رقمی حدود ۴/۵ میلیون یورو به ماتزاری پرداخت خواهد کرد. از سویی طبق گفته مدیرعامل استقلال، یکی از شروط مرد ایتالیایی این است که امسال روی نیمکت نمی‌نشیند.

تمام این اتفاقات در حالی است که کارنامه والتر ماتزاری نشان می‌دهد او در دوران مربیگری‌اش در حد و اندازه مربی قهرمان ظاهر نشده است. این سرمربی در رده‌بندی مربیان موفق ایتالیا از لحاظ کسب امتیاز در رده ۳۸ قرار دارد. براساس گزارش سایت ترانسفرمارکت، بهترین دوران ماتزاری در مربیگری به ۱۲ سال پیش با اینتر برمی‌گردد که به صورت متوسط از هر بازی، ۱.۶۶ امتیاز و بدترین دوران به سال ۲۰۲۲ برمی‌گردد که با هدایت کالیاری به صورت میانگین از هر بازی ۰.۸۸ امتیاز را کسب کرد. گرچه این موضوع فقط آمار است و هیچ‌چیز قابل پیش‌بینی نیست؛ چراکه ماتزاری به عنوان مربی‌ای صاحب سبک شناخته می‌شود. از سویی استراماچونی هم در شرایطی مشابه، موفق شد عملکردی بسیار خوب در استقلال داشته باشد.

تأکید سازمان لیگ بعد از موج اخبار ضدونقیض

دربی ۱۰۵ برگزار می‌شود

هواداران فوتبال، به‌ویژه طرفداران استقلال و پرسپولیس، دیروز با انبوهی از اخبار ضدونقیض مواجه شدند. درحالی‌که طبق برنامه، دو تیم باید پنجشنبه پیش‌رو در قالب دیداری از هفته بیست‌ویکم لیگ برتر به مصاف هم بروند، شایعه‌های گسترده‌ای منتشر شد که دربی به تعویق می‌افتد. حوالی ظهر دیروز کمیته داوران فدراسیون فوتبال، اسامی داوران دیدارهای این هفته از مسابقات از جمله بازی استقلال و پرسپولیس را اعلام کرد که براساس آن، پیام حیدری قضاوت دربی ۱۰۵ را برعهده خواهد داشت. اما بلافاصله ابهامات آغاز شد و برخی منابع و رسانه‌ها گزارش‌هایی منتشر کردند که دربی پایتخت به تعویق می‌افتد. بر این اساس، گفته شد دیروز جلسه مهمی درباره این دیدار در شورای تأمین استان تهران برگزار شد و طرفین دلایل خود برای تعویق یا برگزاری در موعد مشخص مطرح کردند. از سویی، خبرهای غیررسمی حکایت از این داشت که در این جلسه که نمایندگان دو باشگاه هم بودند، به منظور کمک به استقلال در مصاف با النصر، با تعویق دربی موافقت شده و با توجه به تقویم فشرده مسابقات، دربی ۱۰۵ اواخر فروردین سال ۱۴۰۴ برگزار خواهد شد. البته عصر دیروز سازمان لیگ به شایعه‌ها پایان داد و در خبری کوتاه نوشت: «مسابقه دو تیم پرسپولیس و استقلال روز پنجشنبه ۹ اسفند ساعت ۱۷:۱۵ در ورزشگاه آزادی آغاز خواهد شد». گفتنی است ماجرای تعویق دربی از درخواست رسمی باشگاه استقلال آغاز شد. مسئولان استقلال بلافاصله پس از صعود این تیم از مرحله گروهی لیگ نخبگان آسیا، چنین درخواستی را مطرح کردند. دلیلش هم این است که استقلال چهار روز بعد از دربی باید در دیدار رفت مرحله یک‌هشتم نهایی لیگ نخبگان آسیا، به مصاف النصر عربستان برود. البته در سمت مقابل، باشگاه پرسپولیس مخالفت سرسخت خود را اعلام و تأکید کرد چون در شرایط مشابه با درخواست پرسپولیس موافقت نشده است، بنابراین حالا هم نباید چنین اتفاقی بیفتد. در این بین، رضا درویش و نظری‌جویباری، مدیران عامل دو باشگاه سرخابی هم در مصاحبه‌های روزهای اخیر خود جملاتی کنایه‌آمیز علیه طرف مقابل داشته‌اند. جالب اینکه النصر هم مانند استقلال و به دلیل نزدیکی دیدار با نماینده ایران، درخواست تعویق دیدار با العروبه را که قرار است جمعه این هفته برگزار شود، به فدراسیون فوتبال عربستان ارسال کرده است.

ترامپ و کشورهای در حال توسعه

ادامه از صفحه اول

در این زمینه تحکم به اوکراین مبنی‌بر دادن ۲۰ درصد از قلمرو خود به روسیه، واگذاری ۵۰ درصد از منابع طبیعی کمیابش به آمریکا و قطع امید از پیوستن به ناتو و دخالت‌نداشتن اوکراین و اروپا در روند صلح درخور توجه است. امضای یک فرمان اجرائی مبنی‌بر لغو هرگونه کمک به آفریقای جنوبی با ادعاهای غلط درباره نقض حقوق بشر اقلیت سفیدپوست آن کشور، ادعای مصادره زمین‌های سفیدپوست‌ها و حمایت از «فعالان بد» در جهان، اظهارات نادرست ترامپ و ایلان ماسک علیه آفریقای جنوبی، توقف کمک چند صد میلیون‌دلاری به آفریقای جنوبی عمدتا برای مقابله با بیماری ایدز، نمونه دیگری از روش‌های تحکم‌آمیز ترامپ است. با این حال، نظر به اینکه ترامپ اکنون رهبر کشوری با بزرگ‌ترین اقتصاد و توان نظامی و دیپلماتیک است، همه با خونسردی، رعایت او را می‌کنند و منتظر فروکش‌کردن این توفان نابهنگام هستند.